

Handwritten text on the edge of the next page, including the numbers 3 and 4.

1718

1. ^{19. 21} Freiesleben, Jo. Frieder.: De genuina legum
civilium indole eorumdemque jure naturali
2. Hoffmann, Adam Christoph: Dissertationis inaug. juris Dia-
cristicae quaestiones ex jure canonico, civili, publico
etque feudali selectae.
3. Kumbard, Johannes Friedericus: De exceptionibus litto
firstae
4. Meier, Johannes Henricus, Facultatis juridicae
Decanus (et Disputationem inaug. Inerti Augusti
Appelstättii invitat)
5. Meier, Johannes Henricus, Facultatis juridicae
Decanus (et Disputationem inaug. Antonii Brück-
mii invitat)
6. Meier Johannes Henricus, Facultatis juridicae Decanus
(et Disputationem inaug. Thomae Lipsmanni Mauritii
vni. loc. Verme)

7. Meier, Johannes Henricus, Facultatis iuridicae
decanus (ad P's palatium inaus. Christiani Gott-
lobii Webstii invitat)
8. Meier, Johannes Henricus, De iudice spoliatore
2 Saepol. 1718 : 1744.
9. Meier, Johannes Henricus : De iurejurando litis
iudicioris iudiciali
10. Meier, Johannes Henricus : De lege commissoriam uen-
dionibus adjecta.
11. Meier, Johannes Henricus : De iure aetatis imbecil-
litoris circa omnia.
12. Pre, Johannes Fredericus, de : De Pacta nominum
salutariter neglecta et negligenda.
13. Reinhardt, Tobias Tacitus : De pacto, circa haere-
d. latum tertii, iurantibus, ceteri, bonis reoribus

non repagante, utique tam jure natural, quam
moralibus Germanorum, valido.

14. Schmeiser, Johannes Paulus: De judiciis ex erro-
re cognitio procedentem aut deciso procedente

15. Heintzenauer, Johann Georgfried: De iuris ad for-
tam an probantibus.

16. Streit, Johannes Philippus, Facult. juridicæ Decanus:
b. l. s. (et reputationem inang. Joannis Fridrici
Kontarsii inserta).

17. Streit, Joannes Philippus, Facult. juridicæ Decanus:
b. l. s. (et reputationem inang. Christiani Godofredi
Wiltschii inserta)

18. Streit, Joannes Philippus, Facult. jur. Decanus, b. l. s.
(et reputationem inang. Gabrielis Hieronimi Lötliera
inserta)

19. Streit, Joannes Philippus, Facult. juridicae decanus:
b. l. s. (ad dissertationem inang. Joannis Petri Guefieri
invitat.
20. Streit, Joannes Philippus, Facult. juridicae decanus
b. l. s. (ad dissertationem inang. Christiani Gollubii
Schmidtii invitat.
21. Streit, J. P. Philippus: De pacto compatibilitatis
inter nobiles aliosque privatos montes unitate
22. Streit, Joannes Philippus: De testamentis in diversis jud.
ciis irritatis.
23. Treiber, Joannes Philippus: De furtis fumentariis
24. Treiber, Joannes Philippus: De venia con^Ddemnetal,
in matrimonium postulatae personal
25. Manuscript von J. S. Vened, 1760 Ligium: De jure circa
encasaria Temporum

3030

1718, 8a

22
P
10

Quod DEUS felix faustumque esse iubeat!

DISSERTATIO INAUGURALIS JURIDICA,
DE

JUDICE SPOLIATORE,

QVAM OCCASIONE

Cap. conquerente. 7. X. de Restitut. Spoliator.

IN PERANTIOVA, QVÆ ERFFORDIÆ FLORET,
UNIVERSITATE ELECTORALI,
INDULTU AMPLISSIMI JCTORUM ORDINIS,
SUB PRÆSIDIO

DN. JOHANNIS HENRICI MEIERI,

JCTI,

ET ELECTORAT. HUIJATIS REGIM. CONSILIARII, JUDICII PROVINCIAL
ASSESSORIS PRIMARII, PROFESSOR. PUBL. DECETALIIUM, NEC NON
FACULT. JURID. SENIORIS ET P. T. DECANI,

PRO LICENTIA

SUMMOS IN UTROQVE JURE HONORES, PRIVILEGIA
ET IMMUNITATES CONSEQVENDI,

In Auditorio Jctorum Majore,

Horis consvetis,

D. XIX. MART. A. O. R. MDCC XIX.

PUBLICÆ PLACIDÆQVE ERUDITORUM CENSURÆ
Submittet:

ANTONIUS Bruhm / LANGEBRUCK. MISNIC.
Advoc. Immatr. Dresd.

ERFORDIÆ,

Stanno JOHANNIS HENRICI GROSCHII,
Academiae Typographi,

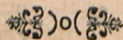

DISSERTATIONIS
CONSPECTUS:

- §. I. Duplex est hominis Status, Naturalis scilicet & Adventiti-
us; Naturalis vero absolute
talis nunquam extitit, bene ta-
men temperatus.
- §. II. In Statu Naturali omnes
homines sunt aequales, nec da-
tur Imperium unius in alterum.
- §. III. Hinc resultat quidem Jus
Belli, ab altero invito per vim
exequendi, quod mihi debe-
tur; sed non datur in Statu
Naturali jus Puniendi, contra
GROTIUM.
- §. IV. Doctrina HOBBSII
de Statu Naturali est perversa,
& à multis explosa.
- §. V. In Statu Adventitio desinit
aequalitas, oritur Ordo Impe-
rantium & Parentium, adeo-
que cessat Jus Belli, & incipit
Jus Puniendi.
- §. VI. In genere prohibitum: Ne
quis per vim sibi ipsi jus dicat.
- §. VII. Defensio utut violenta nec
in Statu Adventitio est probi-
bita.
- §. VIII. Quilibet in persequendis
juribus suis ad Judicem est ad-
strictus; Ergo hic officio suo ri-
te fungatur necesse est.
- §. IX. Describitur officium Ju-
dicis.
- §. X. Judex officii limites exce-
dens, & inverso ordine parti-
bus quid eripiens, spoliator di-
citur.
- §. XI. Transito ad Dissertationis
argumentum.
- §. XII, XIII, & XIV. Judi-
cis ejusque officii conceptum
evolvunt.
- §. XV. Spoliatoris significatum
exponit.
- §. XVI. Judex Spoliator quid
denotet?
- §. XVII. Judex, ut spoliator
non statim considerandus, si
contra jus in thesi & hypothesi
pronuntiat.
- §. XVIII. Sed quisnam Judex
proprie spoliare dicatur, expo-
nitur.
- §. XIX. Quod probatur per cap.
Conquerente 7. X. de Re-
stit. Spoliat.
- §. XX. Casus citati textus recen-
setur.
- §. XXI. Agere de Judice Spolia-
tore, contra ZIGLERUM,
probatur.
- §. XXII. Non negandum: ibi-
dem praesupponi casum, quò Ju-
dex simul Partis vices subit, &
interesse ex causa habet, quod
illustratur Prajudicio CARP-
ZOVII.

§. XXXIII.

- §. XXIII. Ex identitate tamen rationis extenditur ad casum, quo Judex, ut mere talis, de facto processit, etiam contra notorie injustum possessorem & Pradonem.
- §. XXIV. Objectioni COTHMANNI & ROLANDI à VALLE occurritur ex SCHWANMANNO relative, & respondetur ad alia dubia.
- §. XXV. Judex quoque incompetens, utut servato Juris ordine procedat, spoliare dicitur.
- §. XXVI. Quenam Juris remedia illi, qui à Judice spoliatus, competunt?
- §. XXVII. Circa Interdictum: Unde Vi, notabilis inter Jus Civile & Canonicum occurrit differentia, insimul asseritur: neque ex Cap. 18. X. de Re. Rit. Spoliat. neque ex Can. Redintegranda, novum competere Remedium Juris, puta Conditionem ex Can. vel Implorationem Officii Judicis, contra MEVIUM.
- §. XXVIII. Respondetur MEVIO ex BÖHMERO relative; sed illius sententia in Praxi obtinet.
- §. XXIX. Judex Spoliator vel Tertius de fructibus quoque rei spoliatae respondere tenentur, sed cum distinctione.
- §. XXX. Restitutio rei spoliatae fieri debet ANTE OMNIA; Ergo nulla exceptione v. gr. Jussus Judicis, vel spoliatum esse manifestum pradonem, impediri.
- §. XXXI. An Rescriptum & Jussus Summi Principis spoliante liberet? Ubi Dissensus KLOKII & GAILII.
- §. XXXII. & XXXIII. Questio negative deciditur, & ex Capitulat. & LL. Imperii probatur.
- §. XXXIV. Idem obtinet, si Camera vel Judicium Aulicum incompetenter pronunciet, quod exemplo illustratur.
- §. XXXV. Idem de Principibus Imperii in ordine ad subditos statuendum.
- §. XXXVI. & seq. Asseruntur quedam limitationes.
- §. XXXVII. Judex saepius in Criminalibus committit spolia.
- §. Ult. Actio spoliis est annalis, nec infamat.

B. C. D.
DE JUDICE SPOLIATORE
DISPUTATIO JURIDICA.

§. I.

Homines in duplici potissimum versari statu, Naturali scilicet & Adventitio, apud omnes in confesso est, qui mentem ad accuratiora juris publici universalis principia paulo altius elevant. Quemadmodum autem nemo facile admittet: statum absolute seu mere naturalem in rerum natura unquam revera extitisse, cum, quicquid à Cl. PUFFENDORFFIO de hocce statu passim legitur propositum, in meris hypothesibus, fictionibus ac suppositis, quibus, abstrahendo à sacris historiis, ad legem socialitatis eò clarius demonstrandam, passim fuit usus, consistat: Ita Naturalem statum ejusmodi temperatum dari inter homines, vi cujus inter se omnino sunt æquales, atque nullius alterius, præterquam Dei & divinarum legum, arbitrio subjeti, nemo dubitat.

§. II.

Cum autem ex ejusmodi diverso hominum statu non possit non magna jurium enasci differentia; hinc id, quod in statu Naturali justum, in statu Adventitio non raro de-

prehenditur injustum, quod exemplis non paucis, nisi res ipsa loqueretur, neque tempus institutumque præsens obicem poneret, illustrari præbaturve reddidit possit. Et, ut unum alterumvè saltem producamus in medium, certe constat: in statu Naturali ob æquitatem summam inter omnes homines existentem, quam quoque juxta doctrinam EMUNDI MERILLII I. *Obs.* 18. ULPIANUS in l. 32. ff. de Reg. Jur. ex principiis Stoicis agnovit, neminem, cui peculiare jus non est quæsitum, plus sibi, quam alius, arrogare, nec ullum alterius actionum judicem agere posse, sed pares, ut pares, omnino tractandos, ibique cessare omne imperium, omnemque contra istum, qui me offendit, atque in legem socialitatis impingit, pœnam, ut vel maxime unus præ altero vel natura emineat, vel viribus, judicio, aut virtutibus moralibus alium præcellat, adeo ut masculus & fœmina, robustus & infirmus, virtutibus clarus, iisvè destitutus, de pari procedant, tantundemque omnino valeant, hocce optime & more solito solide demonstrante CL. PUFFENDORFFIO de J. N. & G. L. 8. Cap. 4. §. 14. & Cap. 3. §. 7. contra HUG. GROTIUM de Jur. B. & P. L. 2. cap. 20. §. 3.

§. III.

Ex quo porro consequitur: quod in dicto statu Naturali cuilibet profecto jus competat, istud, quod sibi debetur, propria auctoritate, etiam per vim, ab altero invito extorquendi, alterumvè, qui me forsitan læsit, ad satisfaciendum cogendi, quod tamen per modum BELLII, non POENÆ, ut in errore statuit GROTIUS, contingit, cum pœna proprie sic dicta sit pars imperii, quod in dicto statu, ubi nec Imperantes, nec Parentes cernere licet, penitus cessat, istaque belli species, quod punitivum quidam appellant, ad istiusmodi non immerito referatur entia, quæ contradictionem involvunt in Adjecto.

§. IV.

THOMAS quidem HOBBIUS duobus istis, quos occasione Anglicanorum Tumultuum, temporibus CAROLI I. de

I. de CIVE & LEVIATHANE edidit, tractatibus, Statui hujusmodi hominum Naturali tam amplissimos non erubuit aperire campos, ut statuerit: Justitiam vel Injustitiam in statu Naturali plane cessare, nominaque hæc, cum lege demum Civili, introductis civitatibus, pactisque cœpisse & Imperio, adeoque concludit: omnem in dicto statu actionem esse indifferentem, jusque occidendi, resque alteri abripiendi ex ipsa naturæ conditione competere cuivis homini, cum rerum proprietates, quæ demum imperio Civili deberent originem, in statu Naturali penitus cessent, cunctaque ad normam appetitus & proprii interesse dirigenda veniant. Sed uti perversa hujus doctrinæ perniciēs ad imas usque radices ab aliis sufficienter explosa; ita non sine attentione merentur legi, quæ Illustris HERTIUS *dissertat. de Different. Jur. in statu Nat. & Adventit. Sect. 1. §. 1.* eleganter & eruditè, quæ in numerato habere consuevit, argumentis, adhuc reposuit, quorsum brevitatis causa me remitto, & vel duobus saltem concludo: In statu Naturali maxime regnare jus in ipsa hominis natura fundatum, puta socialitate, ejus tamen dictaminibus, ob iram & ultionem divinam, quæ ob infinitam Dei misericordiam ut plurimum tarda esse solet, nec non ob deficientem pœnæ temporalis metum, ab hominibus depravatis rarissimum præstari obsequium.

§. V.

Illud tamen exinde indubitatum est, quod status ejusmodi Naturalis maxime turbidus existat, securitatisve sæpe numero expers; DN. BÖHMER. *Intr. in Jus Publ. Univers. Part. Spec. L. 2. Cap. 7. §. 2. tit. 5.* quæ tamen omnia secus se habent in statu Adventitio seu Civili, qui introductis civitatibus ortum nactus est. Cum enim ibidem ordo Imperantium & Parentium cœperit, cessavit omnino ista absoluta inter homines æqualitas, atque, ut vigor legum eo magis subsistere, ac pax Reipublicæ interna inter cives conservari possit, Judicia constituta sunt, quibus introductis, naturalis illa, quæ in primævo statu obtinuit, libertas, omnia per vim propriamque auctoritate agendi, in tantum cessavit, ut, recte monen-

te DN. BÖHMERO supra citato loco §. II. ista, quæ tunc licita erant, jam in crimina omnino punienda incidant.

§. VI.

Atque ex hoc fonte promanarunt tam varix & laudabiles Imperatorum Pontificumque Constitutiones, quarum singulæ in hoc demum centrum coincidunt: Ne quisque per vim sibi ipsi jus dicat, remque, ad quam forsan jus aliquod pratendit, propria auctoritate alteri auferat, sed Judicem adeat, atque ejus auctoritate illud prosequatur ac protegat. Nihil enim, inquit CICERO Lib. III. de LL. civitati exitiosius, nihil tam contrarium juri & legibus, nihil minus civile & humanum, quam composita & constituta Republica quicquam agi per vim. Et cum egregia emphasi à MARCO Cæsare in l. 7. ff. ad L. Jul. de vi publ. rescriptum legitur: Tu vim putas esse & solum, si homines vulnerentur? Vis est & tunc, quoties quis id, quod deberi sibi putat, NON PER JUDICEM reposcit. Idem quoque à HONORIO & THEODOSIO Imperatoribus in L. Nullus 14. C. de Judæis propositum est: Idcirco, dicunt, judiciorum vigor, jurisve Publici tutela in medio constituta, ne quisque sibi ipsi permittere valeat ultionem. Quamobrem non leves in illos, qui propria auctoritate creditum per vim exigunt, vel rem eripiunt, statuta inveniuntur pænæ, in l. extat. 13. ff. quod metus causa, & l. 7. C. unde vi. quorum textuum usum forenssem ex LL. Germanicis non solum egregie illustravit DN. SCHILTERUS Exerc. ad ff. XI. §. 13. seqq. sed quoque de ipsorum observantia in nostro Imperio ex ORDINAT. WORMATIENSI CAMMER. de anno 1521. Rubr. Wie es in Zrrung der Possession, §. und ob sich ja zu Zeiten / & RECESS. IMPER. RATISBONENSI de anno 1532. Rubric. Cammer. Gericht betreffend / §. 15. abunde constat. Sicut quoque de Tribunali Wismariensi testatur MEVIUS P. 1. Dec. 95. nec non de Camera Electorali Brandenburgica STRYK. us. mod. ff. tit. quod met. causi. §. 9. cum e contra in Gallia, Hispania, Belgio, & Saxonia saluberrimæ hæ constitutiones, quadantenus quoad pœnam Jure Romano in transgressores statutam, ab usu recesserint, teste IMBERTO in Enchirid. Jur. Gall. Voc. Pæna pecuniariæ explosive, & CHRI-

CHRISTINEO Vol. 3. Dec. 15. num. 10. juncta Glossa in
 Cächjl. Weich. Bild Art. 29. n. 9.

§. VII.

Cum itaque ex his abunde constet: in prosequendis
 juribus rebusve nostris in statu Adventitio adeundum esse
 judicem, eumque pro administranda justitia semper implo-
 randum, istud quidem eousque non statim extendendum,
 ut privata defensio, tam quoad vitam, quam quoad bona &
 jura, subdito omnino sit denegata. Hanc enim, utut vio-
 lentam, tam de Jure Naturæ, quam Civili impune cuilibet
 concessam legimus, l. 7. §. 3. ff. quod vi, aut clam, junctâ l. 3. ff.
 de 7. & 7. ut etiam illi, quod vi aut clam in ipsius fundo in-
 edificatum, privato anſu omnino destruendi licentia indulta
 fit in l. 5. §. 10. ff. de nov. oper. nunciat. atque ipsi Judici per vim
 & iniquitatem procedenti resistere liceat, l. 5. C. de Jur. Fisci,
 l. 5. de Execut. l. f. C. de Discuss. Siquidem vis saltem injusta, de-
 fensio vero nunquam, cum sine rerum publicarum pugnare,
 atque prohibita censetur. Idemque in omnibus istis casti-
 bus obtinet, ubi vel periculum in mora, vel Judicis copia
 statim haberi non potest, e. gr. temporibus justitii. Cum
 enim ita quodammodo cessent judicia, naturalis resuscitatur
 libertas, vi cujus cuilibet etiam violentam juris sui persecu-
 tionem indultam esse, ex supra dictis abunde constat.

§. IIX.

Quo magis autem quilibet ad Judicem ita adstrictus, &
 à propria vindicta alienus esse debet, eò majores profecto e-
 runt Judicis partes, ut finis, propter quem judicio praposi-
 tus, per ipsum non tam impediatur, quin potius, quantum
 fieri potest, promoveatur & obtineatur. Idque aliter contin-
 gere nequit, quam si officio suo, quoad omnes partes, rite
 fungatur, eique satisfaciatur, quem in finem de Justitia recte
 administranda juramentum communiter ab iisdem solet exi-
 gi, quod quidem non præcise de essentia, tamen antiquissi-
 mum esse, probat DN. BÖHMER, *Introd. in Jus Publ. Univ.*
Part. Spec. L. 2. Cap. 7. §. 15.

§. IX.

§. IX.

Sicut autem generatim dictum Judicis officium, omnem ejus actionem, ad normam legum attemperatam, denotat, ac in sensu paulo presiori ejusmodi actionem Judicis designat, quatenus ad normam æquitatis Naturalis test composita, etiam si expressa formula præscripta hoc non jubeat, nec litigantes id urgeant, nec in obligatione expresse eâ de re cautum sit, DN. BÖHMER. in *Jur. Ecclesiast. L. 1. tit. 32. §. 2. Confer. l. 7. ff. de Neg. Gest. l. 49. inf. ff. de Act. Empt. Vend. l. 25. §. 8. ff. de Edil. Edict.* juncto *Cap. 10. X. de Purg. Canon.* ex quo duplici significato decantata quoque Judicis officii distinctio inter Nobile & Mercenarium oborta videtur, de qua supra laudatus DN. BÖHMER. *cit. loc. §. 5.* pluribus potest consuli; Ita e contrario liquido apparet: Toties Judicem impingere in ejus officium, quoties ejus actiones judiciales à tramite legum jurisve defectunt.

§. X.

Hocque adeo verum esse dicitur: ut si ejusmodi Judex officii sui limites excedat, ac, omisso legitimo procedendi ordine, causæque cognitione, contra partem pronunciet, ipsique per ablationem rei, aut ejus possessionis, vel alterius cujusdam juris damnum inferat, pro Spoliatore habeatur, cui, utpote instar privati, de facto procedenti, de facto non resisti solum impunè possit, sed quoque hic ipse pessimæ notæ Judex parti læsæ & spoliatæ, præter ablata rei restitutionem, omne interesse damnumque illatum refundere ac refarcire debeat, Conf. omnino GAIL. *L. 2. Observ. 76.* per tot. nec non CARPZOV. *L. 1. Resp. II.* per tot.

§. XI.

Cum itaque in talia, proh dolor! inciderimus tempora, ubi non raro Judices, officiorum suorum omnino immemores, vel ex iniquitate & dolo, vel ex negligentia, vel, ut in communi fere querela est, ex inexcusabili sæpe ignorantia & imperitia, tum in causis criminalibus, tum civilibus, ad Prædicamentum Spoliatorum referri mereantur; Hinc dignissimum

gnisimum hocce argumentum de JUDICE SPOLIATORE
brevibus discutiendum mihi proposui.

§. XII.

Sicut autem conceptus Judicis Spoliatoris non simplex
est, sed compositus; Ita generalem tam Judicis, quam Spoliatoris
significatum hic præmittere omnino expediet. Judicem
vocamus personam publicam, eum in finem publice
constitutam, ut secundum jura, Acta & probata, adhibitò
legitimo procedendi ordine, lites illorum, qui ejus Jurisdic-
tioni sunt subjeçti, decimat. Malunt alii, ut HUBERUS
ad pr. Inst. de Off. judic. num. 1. Judicem per Virum Bonum de-
scribere, quod quidem nobis perinde, cum omnem Judicem
& probitate & bonitate oporteat esse conspicuum, per *l. 4. §.*
1. ff. famil. hercisc. Publicam personam istum nominavimus, ut
ab Arbitro eum distingvamus, qui non publica auctoritate,
sed, privatâ partium electione, munere judicandi, fungitur,
l. 13. §. 2. ff. de recept. qui arbitr. ut vel maxime, in sensu
quodam improprio, & hic nomine Judicis veniat, ut *a) l.*
f. ff. famil. hercisc. b) l. 8. ff. qui satisd. cog. c) l. 16. §. ult. C. de Ju-
dic. Hoc tamen est extra dubium: Arbitrum non præcise,
ut Judicem, debere esse Virum bonum, cum parvi referat,
utrum integræ famæ quis sit arbiter, an ignominiosus, *l. 7. pr.*
ff. de recept. qui arbitr. frustra hac de re dissentiente MORNA-
CIO ad *l. 27. ff. §. 2. eod.*

§. XIII.

Per reliqua definitionis verba Officium potissimum Ju-
dicis designatur, quod in eo generatim consistit: 1) ut lites
illorum, qui ejus jurisdictioni subjeçti sunt, decimat; Inde
fluit: Officio Judicis è diametro repugnare, arrogare sibi po-
testatem judicandi in res aut personas extra territorium &
Jurisdictionis metam, huic enim Judici, ut privato, impune
non pareri, est extra dubium. Multo vero minus ex eadem
ratione de istis controversiis Jus dicere poterit, quæ ipsum
Summum concernunt Imperantem, DN. BÖHMER. *Introd. in*
J. P. Univ. part. spec. l. 2. Cap. 7. §. 15. in not. ut non raro factum
esse, ut boni Principes idem cum privatis forum elegerint, &
subie-

B

subie-

subierint, exemplis Tiberii & Trajani, idem DN. BÖHMERUS citato loco non solum demonstraverit; sed quoque ex ipsa Praxi constat: non raro Principes modernos à propriis Regiminibus & Dicasteriis in causis propriis, præviâ juramenti, quo Principi obstricta sunt, relaxatione, judicium pati ac decisionem.

§. XIV.

Deinde Officium Judicis 2) in eo consistit: Ut lites decidat a) secundum jura, b) Acta & probata, & quidem c) adhibito legitimo procedendi ordine, quæ singula à dicto Judicis officio in tantum censi debent inseparabilia, ut uno alterove deficiente, tota decisio insanabilem ut plurimum incurrat nullitatem, de qua VANTIUS in *Tr. de Nullitat. pluribus* videri poterit. Imo si per sordes aliâve ratione Judex corruptus pronunciarit, Syndicatus incurrit penam, partique læsæ ad omne interesse tenetur, & quoque ex quasi delicto actione in factum ad id condemnabitur, quanti religioni judicantis æquum visum fuerit, STRUV. *Exerc. ad ff. L. sb. 87.* ibique MÜLLER. THYLL. in *Not. ad Gail. Observ. 26. L. 2. p. m. 303.*

§. XV.

Conceptum alterum, scilicet SPOLIATORIS, quod attinet, neminem sane latere poterit, de Jure Digestorum per istum intelligi: Qui alterum de re quadam immobili violenter dejicit, *l. 1. ff. de vi & vi armat.* quod tamen Jure Codicis postea ad quamcunque iniquam, utut minime violentam, possessionis privationem fuit extensum, *l. f. C. unde vi.* Cum vero eadem quoque ratio in rebus incorporalibus obtinere videbatur, Interdictum Unde Vi quoque ad eorundem jurium quasi possessionem, & in specie ad Jura Ecclesiastica, quibus quis vel per vim, vel absque illa, inique tamen privatus est, de Jure Canonico est applicatum, ita ut SPOLIATUS dicatur: *Qui qualicumque rerum corporalium, vel incorporalium, secularium vel ecclesiasticarum possessione vel quasi per injuriam fuit privatus.*

§. XVI.

§. XVI.

Ex quibus facile constat: *Judicem Spoliatorem hic nobis talem denotare: qui de facto, inverso omnino ordine, procedens, uni vel utrique parti litigantium rem, vel jus aliquod inique aufert, vel per alios auferrī curat, vel precipit.* Ex qua descriptione apparet: Rationem formalem Judicis Spoliatoris in eo consistere, partim ut procedat de facto & inverso omnino ordine, partim ut exinde parti res, vel jus, aut quippiam aliud, unde damnum accepit, inique sit ablatum; adeoque à Judice Attentante, ut species à genere differt, cum omnis Judex Attentans pro Spoliatore, sed non omnis Judex Spoliator pro Attentante statim haberi possit. Vid. LANCELOT. de *Attentat. L. III. Cap. 31.* Judex enim, secundum allegatum LANCELOTUM in *Præfatione*, tunc demum attentare dicitur, quando, pendente lite, vel Appellatione in præjudicium partis aliquid innovat; CASPAR, ZIGLER. *Prælect. ad Decret. tit. 3. p. m. 114. ad Voc. Attentatum*; ut interea negari nequeat, apud Veteres JCtos, aliosvé probatos Auctores Vocem Attentatorum plane fuisse incognitam, minimeque observatam; inter Pragmaticos tamen postea usu receptam, uti ex eadem Præfatione ROBERTI LANCELOTTI probatum dedit DN. THOMASIVS in *Not ad Lancelot. Inst. Jur. Canon. p. m. 1647.*

§. XVII.

Deinde quoque ex eadem descriptione innotescit: Non statim Judicem ex eo, quod contra jura vel in thesi, vel in hypothesi pronunciaverit, partemque læserit, pro Spoliatore habendum, nec jura spoliū parti læsæ mox competere. Requiritur enim ad ejusmodi formale Judicis spoliū: istum de facto, & inverso plane ordine procesfisse, partique rem vel jus, aut aliud quippiam abstulisse; Jam vero non statim sequitur: Quod Judex, qui contra jus in thesi vel hypothesi pronunciavit, præcise etiam viâ facti & inverso plane ordine inique procesferit. Dissentit GAIL. *L. 2. Observ. 76. num. 11.* cum PANORMITANO, DECIO & FELINO, quibus tamen ex modo dicto fundamento satis responderi poterit.

B 2

§. XIIX.

§. XIIII.

Namque Judex tunc demum de facto & inverso ordine procedere dicitur: Quando vel omnino extrajudicialiter, vel judicialiter quidem, sed vel omiſſa cauſæ cognitione, vel non ſufficienter illâ inſtitutâ, parte altera neque auditâ neque citatâ, aliquem e. gr. in prædia controverſa immittit, vel ad unius partis inſtantiam alicui poſſeſſionem auſert, eo non citato, nec audito. GAIL. L. 2. *Obſerv.* 76. num. 1. Nec ſufficit, Judicem ex una parte ſeſe in cauſa informaffe; Cauſæ enim cognitio, utpote quæ potiſſimum in opponendo & replicando conſiſtit, omnino deficere dicitur, ſi ſimul partis utriuſque jura non exaudiantur. MENOCH. de Arb. Jud. *Quæſt.* L. 1. qv. 19. n. 4. CRAVETTA *Conf.* 595. num. 30. & 34. & adeo abſque citatione vix expediri poſſe dicitur, apud LANCELLOT. de Attent. P. 2. Cap. 20. in Præfat. num. 22. KLOK. Tom. II. *Conf.* 94. n. 41.

§. XIX.

Casum, ut loquuntur, in terminis ejusmodi Spolii Judicis exhibit Pontifex in Cap. conquerente 7. X. de Reſtitutione Spoliatorum: Conquerente, inquit, nobis Renaldo Clerico accepimus, quod ipſum Eccleſia de VVæfore SINE JUDICIO SPOLIASTI. Quia vero jam non decet honeſtatem tuam, Clericos tue Jurisdictionis SINE MANIFESTA CAUSA & RATIONABILI ſuis beneficiis ſpoliare, quibus teneris paterna proviſione conſulere: Mandamus, quatenus, ſi eſt ita, prædicto Clerico præſatam Eccleſiam cum redditibus inde perceptis reſtituas. Reſtitutione autem factâ, ſi quid adverſus eum ſuper præſcripta Eccleſia proponere volueris, coram Exon. Epifc. po delegato à nobis, per te, vel per ſufficientem Reſponſalem tuum, cum eodem R. ordine judiciario poteris experiri.

§. XX.

Ex hoc textu apparet: Centuarienſem Epifcopum, Renaldum Clericum eccleſiaſticis diſciplinis vacantem, ſine judicio, h. e. omiſſâ omni cauſæ cognitione, aut extrajudicialiter, propriâ & privata quaſi auctoritate beneficio ſuo eccleſiaſtico ſpoliaſſe. De hoc itaque ſpolio, apud Pontificem ſpoliato conquerente, ſpolianti fuit reſcriptum: Quod Archi-
Epifco-

Episcopus Spoliator beneficium illud ecclesiasticum cum omnibus redditibus perceptis spoliato restituere, e contra ipsi actio, si quam ad dictum beneficium habere putaverit, reservari debeat.

§. XXI.

Celeberrimus quidem ZIGLERUS in *Prel. Decret. ad dist. text.* non obstante, quod ipse fateri debuerit: omnes plebrosque explicare hocce capitulum de Judice, qui prætermisso juris ordine spoliavit, hunc ipsum communem Doctorum consensum dubium redditurus, admittere noluit: Loqui illud de spolio Judicis; cum Archi-Episcopus in dicta facti specie, non qua Judex, sed sine Judicio, & plane ut Privatus, spoliasset dicatur. Sed, salvâ pace Viri hujus Clarissimi, contrarium asserere nullus dubito; Integer enim hujus Capituli contextus ac circumstantiæ facti abunde testantur: Archi-Episcopum spoliasset quidem Clericum beneficio quodam ecclesiastico, quâ Judex, sed, ut verba textus innuunt, sine Judicio, h. e. sine ordine in judiciis recepto, & absque causæ cognitione, privatâ quasi auctoritate; id quod eo distinctius exinde apparet: quod Pontifex expresse Jurisdictionis ibidem mentionem fecerit, cui Clericus spoliatus erat subiectus, in verbis: *Quia vero jam non decet honestatem tuam, Clericos TUÆ JURISDICTIONIS sine manifesta causa & rationabili suis spoliare beneficiis.*

§. XXII.

Hoc tamen oppido certum, quod citatus textus saltem de tali casu loquatur: quando Judex simul partis vices subit, & officio suo abutens ad proprium Interesse, inverso juris ordine, citra causæ cognitionem, fundum vel rem quandam occupat; id quod ex verbis finalibus haud obscure colligitur, quibus Archi-Episcopus spoliator beneficium spoliatum restituere, & restitutione facta, cum spoliato super ipso beneficio judicium ordinarium subire jubetur à Pontifice, quod fieri non opus fuisset, nisi Archi-Episcopus partis simul & Judicis vices sustinuisset, & hoc sensu quoque prælaudati B. ZIGLERI explicatio forsan salvari, atque egregie persequens

quens præjudicium illustrari poterit, quod extat apud CARPZOV. *L. 1. Resp. 11. Tit. 1. n. 16.* Seyd ihr mit dem Richter des Orts wegen eines Stück Geldes / so ihr im Besitz gehabt / bemeldeter Richter aber solches für sein Eigenthum ausgegeben / in Streitigkeit gerathen / gestalt euch denn derselbe eurer Possess zu entsetzen sich unterstanden / und beniemtes Stück Geldes eingekommen; Daferne nun dasselbe extrajudicialiter ohne vorhergehenden rechtlichen Proceß und Erkenntnuß / und also selbstthätiger Weise von ihm geschehen / dafür sieh aus eurer Frage ansehen lässet; So wäre er euch vor allen Dingen das Stück Geld wiederum abzutreten / und die Possess zu restituiren schuldig / und ehe und bevor solches geschehen / möget ihr euch mit ihm einzulassen nicht angehalten werden. *B. N. W.*

§. XXIII.

Cum vero ratio citati textus generalis sit, nullum dubium est, quin ex ejus idenditate quoque ad illum casum applicari possit, quo Judex, citra proprium Interesse, in partes litigantes, inverso ordine procedit, unamque citra causæ cognitionem de possessione sua deturbat, & spoliat; Idque late probat CARPZOV. *cit. Resp. 11. n. 6.* cum ceberimis ibidem allegatis Doctoribus Pragmaticis. Imo hoc adeo verum esse, ex *Cap. in literis s. X. de Restit. spoliat.* asserit GAILIUS *Lib. II. Obs. 76. n. 8.* ut nec injustus possessor seu prado, absque legitima causæ cognitione, ex possessione sua a Judice exmitti possit, quod quoque late deduxit, & ex *L. 6. §. 1. C. Unde vi, & arg. l. 3. C. de duob. reis stipul. probatum dedit SCHWANMANN. de Different. Jur. Civ. & Camer. Diff. 51. n. 13. seqq.* nec non CARPZ. *L. 2. Resp. 101. n. 15.* cum MEISCHNERO *Tom. III. Dec. Cam. Imper. 13. n. 142.*

§. XXIV.

Scrupulum hic nobis conciliant ERNESTUS COTHMANNUS & ROLANDUS à VALLE, quorum ille *Vol. II. Resp. LV. n. 136. seqq.* hic vero *Cons. 89. n. 36. Vol.* statuit: Injustum possessorem, & multo magis pradonem, de facto omnino de possessione posse dejici; sed quemadmodum SCHWANMANN. *cit. loc. n. 14.* ipsorum argumentis jam tum

tum satisfecit; Ita hoc saltem remanet dubii, quod in nostro *Cap. 7. X. de Resp. spoliat.* Judici non absolute, sed propterea potius spoliatio beneficii ecclesiastici prohibita legatur, quod sine manifesta & rationabili causa Clericum isthòc spoliaverit, in verbis: *Quia vero iam non decet honestatem tuam, Clericos tue jurisdictionis SINE MANIFESTA CAUSA ET RATIONABILI suis beneficiis spoliare*; ex quo argumento à contrario sensu, in jure alias fortissimo, non incongrue concludendum videtur: quod notorie injustus possessor, seu prædo, ad minimum impune absque processus ordine, & causæ cognitione, à Judice possit ejici, si certo constet, ipsi plane nullam, vel insufficientem competere defensionem, prout speciatim sentit VINCENT. CAROC. TUDERTIN. *de Exc. 125. n. 180.* sed ex supra allegatis textus verbis id neutiquam sequi, ex eo apparet: quod Archiepiscopus non tam propterea, quod Clericum sine manifesta & rationabili causa beneficio privaverat, sed quod hoc sine pravæ causæ cognitione, adeoque extrajudicialiter fecerat, pro Spoliatore à Pontifice declaratus fuerit. Cum itaque hæc ipsa ratio in notorio & manifesto Prædone quoque obtineat, Pontifex vero in *Cap. X. eod.* inter Prædonem manifestum & non manifestum non distingvat, sed generaliter Vim & Spolium ipsi quoque Prædoni illatum coerceat, asserere nullus dubito, quod Judex in prædone notorio, & aperte injusto possessore, quem citra causæ cognitionem ex possessione ejicit, eodem modo, ac in prædone non aperto, spolium committat, adeoque jura & beneficia spoliatis indulta huic quoque competant.

§. XXV.

Sed quid si Judex judicialiter quidem, servatoque juris ordine, processerit, incompetens tamen sit, utrum is, qui è possessione rei, vel juris cujusdam ab ipso dejectus est, pro Spoliato haberi, & de Spolio experiri valeat? Affirmative quin cum GAILIO *cit. obs. n. 12.* respondeamus, nihil obstat, cum paria omnino sint, sententiam plane non esse latam, & in causa non cognitum; vel cognitum quidem & sen-

& sententiam latam, sed à JUDGE incompetente, *per tot. tit. C. si à non compet. jud.* cum non possit dici iudicatum ab eo, qui Jurisdictione destituitur, *l. 1. §. ff. ad SC. Terryll.*

§. XXVI.

Ad remedia juris quod attinet, quæ, ejusmodi spoliato per judicem, ad ipsius satisfactionem sunt indulta, pro Regula notandum: Quod, cum perinde habeatur, ac si à privato spoliatus esset, *GAIL. cit. Obs. 76. num. 2.* ipsi quoque eadem remedia, quæ contra privatum spoliatorem sunt indulta, competant. Inter quæ Interdictum: UNDE VI, primum sibi locum vindicat.

§. XXVII.

Sed circa idem remedium notabilis inter Jus Civile & Canonicum occurrit differentia. De jure enim Civili, & quidem Pandectarum, Interdictum Unde Vi præcise dejectionem violentam de re immobili præsupponebat, prout *ex L. 1. pr. & §§. seqq.* constat, quod tamen Jure Codicis, ad quamcunque iniquam possessionis privationem, fuit extensum, *L. 5. & ult. C. Unde Vi.* daturque solummodo contra spoliantem & dejicientem, mandantem, mandatarium, & ratihabentem, *cit. l. 1. §. 12. 13. & 14.* sed tanquam actio mere personalis, *LAUTERBACH. in Comp. Jur. tit. de Vi & Vi armat.* nequiquam contra tertium possessorem. At Jus Canonicum, ejusmodi spolia magis magisque coercere intendens, prælaudatum Interdictum Recuperandæ possessionis, contra tertium rei spoliatæ possessorem spoliis conscium *in Cap. 18. X. de restitut. Spoliat.* non solum extendit, sed quoque illud pro in Rem scripto postea declaratum, & contra tertium rei tam mobilis, quam immobilis possessorem, sive spoliis conscium, sive non conscium, occasione *Canon. Redintegranda. 3. c. 3. qu. 1.* mira sane, & contra literam & sensum dicti Canonis factâ interpretatione, fuit extensum, adeo ut omnes fere Doctores Pragmatici credere non dubitaverint: Tam ex supra citato *cap. sepe. 18. X. de Restitut. Spoliat.* quam ex *Can. Redintegranda*, novum plane spoliatis suppeditari remedium, quod vel **IMPLORATIO OFFICII JUDICIS,**

DICIS, vel CONDICTIO EX CAPITULO vel CANONE nominandum esset, quem quoque errorem Pragmaticum erravit MEVIUS *Part. IIX. Dec. 383.*

§. XXII.

Utut autem horum argumentis egregie & solide cum ZIGLERO ad *Can. Redintegranda*, §. 8. & 11. p. 184. & 185. satisfecerit DN. BÖHMER, in *Jur. ecclesiast. L. 2. Tit. 13. §. 6. seqq.* & abunde demonstraverit, frustra omnino ex prælaudato *Cap. 18. X. de Restit. spoliat.* & *Can. Redintegranda* nova remedia Juris, puta Implorationem Officii Judicis, vel Conditionem ex *Can. exfrui*, cum idem Interdictum Unde Vi, in suo vigore remanserit, & à Pontifice INNOCENTIO III. contra tertium spoliū conscium possessorem saltem extensum, in *Can. Redintegranda* vero contra *cap. 18. X. de Restit. spoliat.* nihil penitus novi introducendum fuerit; Nullum tamen superest dubium, quin prædicta Pragmaticorum opinio in Praxi prævaleat, adeoque iste, qui per Judicem spoliatus est, ex *Canone Redintegranda* vel contra ipsum Judicem, vel tertium rei spoliatae possessorem ad hoc experiri possit, ut res spoliata cum fructibus perceptis & percipiendis ante omnia restituatur, *Cap. 5. & 7. X. de Restit. Spoliat.* ibique ZIGLER. p. m. 212. qui sub *Nota II.* ex TIRAQUELLO de *Judic. in rebus exiguis f. 90. §. 34.* asserit: neque audiri debere ejusmodi spoliatorem, si unicus tantum denarius desit.

§. XXIX.

Sicut autem illud, quod de restitutione fructuum tam perceptorum, quam percipiendorum dictum est, de ipso Spoliatore, vel tertio possessore spoliū conscio, est intelligendum; Ita bonæ fidei possessorem illos solum fructus restituere teneri, quos à tempore litis motæ percepit, docent LUDOV. POSTIUS de *Subst. Inspect. 55. n. 92.* & ANTONIUS THESAURUS *Dec. 29.*

C

§. XXX.

§. XXX.

Cum vero ejusmodi rei spoliata restitutio ANTE OMNIA fieri oporteat, consequens est, ut nullâ omnino exceptione Reus conventus regulariter se tueri valeat; quod pluribus explicat GABRIEL. *L. V. Concl. 1. de Restit. Spol. n. 1. seqq.* Hinc nec exceptione Jussus Judicis, cujus vigore reus rem spoliata occupasse asserit, hic admittenda est, cum Judex, extrajudicialiter procedendo, non ut Judex, sed ut privatus, processisse videatur. CARPZOV. *L. 1. Resp. 2. n. 13.* quod quidem obtinet in illo casu, ubi Judex simul vices partis sustinuit, & rem ipse occupavit, qui casus in dicto Responsio apud CARPZOVIVM præsupponitur; vel si quidem Judex rem ipse non occupavit, notorie tamen conflet, vel in continenti probari possit: Istum absque ulla causâ cognitione de facto processisse; Confer. quoque idem CARPZOV. *Resp. 101. n. 14. seqq.* DE LYNKER *de Gravam. Extrajudic. p. 842.* quod secus est, si Judex, ut talis, inter partes inverso quidem ordine, pronunciavit, unique possessionem de facto ademit, sed de hoc adeo notorie non constat, nec in continenti probari potest; Hoc enim casu, rem spoliata ante omnia non restituendam, sed prius factum Judicis, utrum juste vel injuste processerit, examinandum, hocque demum facto, restitutionem faciendam esse, communis fere tradit Doctorum sententia. Hocque sensu vulgarem illam distinctionem: inter spoliatum à Judice, & spoliatum à Privato, accipiendam esse existimo, de qua videatur Idem CARPZOV. *cit. Resp. II. cum CRAVETTA Conf. 302. n. 4.* MENOCHIO *Recuper. Possess. Remed. 8. n. 27.* & MATH. COLERO *in cap. 5. X. de Restit. Spoliat. n. 64. seqq.*

§. XXXI.

Sed quid si Judex Spoliator, vel Tertius rei spoliata possessor, in Jussu seu Mandato Summi Principis se fundet? Certe KLOK, *Tom. II. Conf. XII. n. 61. 62. 63.* ejusmodi spoliatum

tum neutiquam in possessionem restituendum esse, ex eo affirmat: partim, quod in Principe semper præsumatur iustitia causæ, per ea quæ tradunt PETR. ANT. DE PETRA *de Jure quæstio non tollendo, cap. 6. n. 105. p. 134.* LANCELLOT. *de Auent. P. 2. C. 4. in præfat. n. 4. 59. & seqq. & Cap. 12. limit. 52. n. 10.* cum pluribus aliis; partim, quod ipse Princeps beneficium Restitutorium spoliatis indultum omnino possit tollere, juxta CEPHAL. *Consil. 103. n. 24.* & FLAM. DE RUBEIS *Cons. 31. n. 84. Vol. I.* Sed huic KLOKII sententiæ omnino contrarius est GAILIUS *cit. Obs. 76. L. 2. n. 9. seqq.* qui, nec auctoritate quidem Rescripti Principis, licere occupare possessionem, alterâ parte non auditâ, asserit, quia ejusmodi Rescripta intelliguntur esse sub- & obreptitia, quæ ita generaliter sint intelligenda, ut nemini faciant injuriam, Principisque intentio semper talis esse præsumatur, qualis est Legum candor, & rationis naturalis integritas.

§. XXXII.

Ad Decisionem hujus quæstionis accurata circumstantiarum casuumque separatio multum lucis afferet. Potest enim quæstio de Imperatore in ordine ad Status, vel de Imperii Statibus aliisve Principibus in ordine ad eorum subditos dirigi, utrum scilicet Status ab Imperatore, vel subditi a Statibus Imperii, vel aliis Principibus, sine causâ cognitione, è possessione rerum vel Jurium suorum inverso ordine ejici & privari possint? Quod utrumque quidem regulariter negandum putamus. Constat enim, Imperatoriam Majestatem, vi Capitulationis, promississe, se in præjudicium Electorum, Principum, Statuum, nec non immediatorum Nobilium Imperii, nihil viâ facti suscepturam, sed viâ Juris consuetâ, coram judiciis ad hoc constitutis, processuram, *Et wolle sie nicht selbst vergewältigen / sötches auch nicht schaffen / noch ändern zu thun verhängen.* CAPITUL. LEOPOLDINA *Art. 15.* CAPITUL. JOSEPH. *Art. 14.* Deinde quoque Legibus Imperii fundamentalibus expresse sese proficetur

fitetur adstrictam, & promittit, quòd omnia Rescripta, Mandata pariter & Commissiones, quæ contra istas impetrata fuerunt, ipso jure nulla & cassata esse debeant, juxta CAPITUL. FERDINAND. §. 30. ibi: was vorgemeldeten Articulu zuwider / das soll alles Krafft, loß / todt und abseyn / immassen wir es hiermit cassiren / tödten und abthun. Confer. supra allegata CAPITUL. JOSEPH. §. 37. in fin. & LIMNÆUS ad Auream Bullam Cap. 5. §. 3. Obs. 5. & Obs. 10.

§. XXXIII.

Unde prono fuit alveo, quòd, quoties Imperator per Judicium Aulicum, vel Cameram, quâ Judex, vel, nullo servato Juris ordine, sine causæ cognitione aliquid decernit, vel alias incompetenter procedit, & Statum possessione jurium vel rerum ejicit, toties ejectum omnino esse restituendum. Conf. TUSCH. Tom. IV. L. 1. C. 41. WESENBECK. P. 2. Conf. 100. n. 16. FARINAC. qu. 32. n. 97. MARP. P. 2. C. 10. n. 104. Hincque evenit, ut Imperator, non obstantibus subditorum querelis, quod à Principe suo, operis omninò insolitis, Tributivè, vel nimia sævitiâ se gravatos dicant, Mandata Inhibitoria, priusquam Principem ipsum audiverit, decernere planè nequeat, per §. 17. CAPIT. JOSEPH. ibi: Und dieweils auch vorkommen / daß in Sachen hoher Landes, Fürstlichen Obrigkeit und Regalien zu verschiedenen mahlen ad nudam instantiam subditorum, ehe und bevor Chur, Fürsten und Stände darüber gebührend gehöret / mandata cum & sine clausula ertheilet worden; Als wollen wir verfügen / daß in solchen Fällen dem lezten Reichs, Abschied gemäß die interessirten Chur, Fürsten / Fürsten und Stände vorhin vernommen werden / bey dessen Hinterbleibung ihnen verstattet / und zugelassen werden solle / solchen Mandatis keine Parition zu leisten. Idem quoque obtinebit, si in causâ debiti, contractibus, aut aliis casibus, in quibus mandata sine clausula notorie locum non habent, illa tamen de facto decernantur; Hæc enim non impune solum

658.

solùm Status spernere, & iisdem se opponere poterit, sed quoque, si de factò executioni mandata sint, pro Spoliato haberi, & cum omni causà restitui debet. *BLUM, Proc. Cam. Tit. 34. num. 22.* Notum enim est: in quatuor præcipue causis, de quibus videatur *ORDINAT. CAMER. p. 2. Tit. 23.* & *RODINGER. Pandect. Camer. 1. Tit. 12. num. 12.* aliisque specialioribus casibus, quos enumeravit *KNIPSCHILD. de J. & P. Civ. Imp. L. 2. Cap. 33. num. 197.* mandata sine clausula rectè saltem decerni. Confer. quoque *RECESS. IMPER. de Anno 1654. §. 76. & 77.* cum *GAIL, Lib. 1. Observ. 14. num. 1.* & *MEVIUS P. 6. Dec. 342.*

§. XXXIV.

Huc porro spectabunt casus, ubi Judicium Aulicum vel Camera omnino & notorie incompetenter contra Statum ejusque jura procedit, utut cæteroquin contra ordinem processus nihil committat, v. gr. si subditum mediatum ex Territorio Principis ad Judicium suum evocaverit, quod sane maximum Statui conciliat præjudicium, propter beneficium, quo gaudet, *de non evocando.*

§. XXXV.

Principes Imperii ipsos quod attinet, hos pariter si cum propriis subditis negotium habent, non statim viâ facti procedere, sed ipsos potiùs audire, & ubique viâ juris procedere oportet, idque ad exemplum Augustissimi Imperatoris, qui sec. supra allegatas Capitulationes à viâ facti contra Status abstinere sanctissimè promisit. Hinc ad Cameram Imperii hoc casu Principem recurrere debere, statuunt *GAIL. Lib. 1. Observ. 1. num. 18.* cum *MYNSINGERO Cent. 5. Observ. 1. num. 1.* & utut non paucis in locis consuetudine revera sit introductum: Principes ipsos in causis contra subditos judicandi habere licentiam, ita ut subditos ad sua Dicasteria evocent, & per Procuratores Fisci contra ipsos experiantur; neutiquam tamen in iis, in quibus sub-

C 3

diti

diti Jus habent quæsitum, inverfo omnino ordine, citra causæ cognitionem procedere possunt. Vid. ANT. PETR. DE PETRA *de Jure quæsto per Principem non tollendo, tract. integ.*

§. XXXVI.

Alia sane ratio est in illis sententiis, quæ ex absoluta potestatis plenitudine proficiuntur, quas die *Wacht* & *Pris* che vulgò vocare solent. Hæc enim à supremo Judice, non attento processus ordine, pronuntiari solent, ita tamen, ut tunc demum locum inveniunt, quando diuturnum & scandalosum inter insignes personas litigium, ex quo respublica turbari potest, certo metuendum sit, de quibus vid. MÜLLER. *Disp. de Sentent. ex plenitud. Potestat. profect. C. 3. §. 2. GAIL. de Pace Public. L. 2. C. 17. n. 9. § 10.*

§. XXXVII.

Porro quoque Principes in omnibus subditorum factis apertis, & notorio jure prohibitis, nullâvè ratione justificandis, citra consuetum juris ordinem, causæque cognitionem procedere, atque executionem decernere possunt; quod exemplo civitatis municipalis patescit, quæ jure monetandi per speciale privilegium sibi competente quovis modo abutitur. Hæc enim, citra ulteriorem causæ cognitionem & sententiam, jure hocce monetandi privari, ipsique moneta adulterina auferri potest. Vid. §. 33. CAPITUL. IMP. JOSEPHI, in verbis: Und sich aller ihrer Müng, Gerechtigkeif ohne ferner Erkännnuß verlustig gemacht. Imo in omnibus istis casibus, quibus in Camera Mandata sine clausula decerni possunt, idem Principi licere in causis subditorum, valde probabile est.

§. XXXIIX.

Sed ut iterum ad spolia Judicis redeam, certe experientia testatur quotidiana, in nullis casibus tam frequenter ista commit-

B39

committi, quam in causis Criminalibus. „Quid enim in
 „foris frequentius, quam quod Judices, teste CARPZO-
 „VIO, in Praxi Criminali P. III. qu. 116. n. 11. seqq. sint justo
 „duriore, ne dicam crudeliore, qui rigorosissime super
 „dorsum pauperum inculpatorum procedunt, & contra
 „omnes juris terminos, approbatos mores, ususque consue-
 „tudinarios, alios perdunt, alios mactant, alios mancos
 „reddunt, Legum sanctitatem violant, Carnificibus, non
 „Judicibus similes, qui hunc vel illum miserum hominem,
 „ipsis suspectum, in carcerem detrudunt, & detrusum tor-
 „turæ subjiciunt, nec prius inquirunt, an crimen perpetra-
 „tum sit, nec ne? an veritas criminis aliter haberi possit,
 „nec ne? & an copia Indiciorum legitimorum data sit, nec
 „ne? &c. Et utut interdum de indiciis, si Diis placet, sint
 „solliciti, non infrequenter tamen accidit, ut, post capturam
 „absque indiciis factam, illa demum undique conglomarent,
 „posteaque acta ad sententionandum transmittant. Certe si
 „quilibet Judex injuste procedens titulo spoliatoris non indi-
 „gnus, ejusmodi Judex Criminalis duplicatis hunc ipsum de-
 „merebitur vicibus. Spoliat enim ejusmodi hominem mise-
 „rum multo sæpius per talem iniquam & intempestivam In-
 „quisitionem atque torturam non tam bonis, quam quoque
 „famâ, vitâ & sanguine, quo nihil carius, nihilque pretiosius
 „existit unquam. Nullum itaque adest dubium, quin ejus-
 „modi Justitiæ depravatores vel ob dolum, vel ob imperitiam
 „ad refarcitionem omnis damni, omnisque interesse conve-
 „niri, quid quod juxta ipsam Sanctionem Carolinam crimi-
 „naliter pro re nata contra ipsos procedi possit.

§. XXXIX.

Coronidis loco vel duobus saltem verbis monendum
 puto, 1.) ejusmodi actionem de spolio contra Judicem, vel
 tertium intentatam per se non infamare, sed causam ejus,
 testantē CARPZOV. L. 1. Resp. III. n. 3. adeo ut etiam citra fe-
 loniam contra Dominum Feudi intentari possit, WESEN-
 B.E.C.

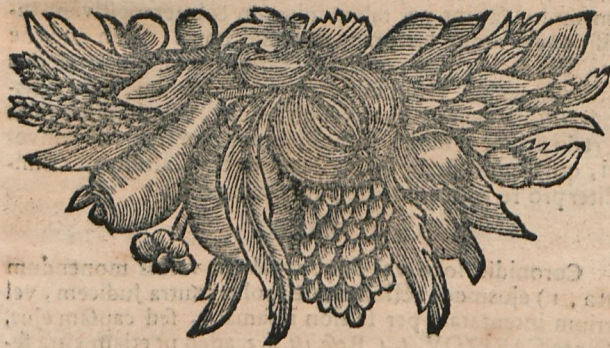

BEC. *Part. 3. Conf. 118.* MYSING. *Cent. 4. Obs. 91.* Elegans huc spectat præjudicium Facultatis Juridicæ Hallensis, *Mens. Decembr. 1712.* apud BÖHMER. *Jur. Eccles. L. 2. Tit. 13. §. 7. 2.)* Quod quidem Remedium ex Can. Redintegranda in puncto juris ultra annum durare non possit, exemplo Interdicti: Unde Vi, quod etiam annale saltem est; quod tamen de Praxi secus, illudque perpetuum esse, idem BÖHMERUS *C. 1. §. 13.* docet, ac præjudicio ejusdem Facultatis confirmat.

T A N T U M!

Errata.

§. II, lin. 3. pro prabatum, leg. probatum. Ibid. pro reddit, leg. reddi. Ibid. lin. 5. pro æquitatem, leg. æqualitatem. §. XVI, lin. 16. pro ut, leg. utut. §. XXIII, lin. 6. pro ceberri-
mis, legatur: celeberrimis.

Erkert, Diss., 1718

ULB Halle

004 324 196

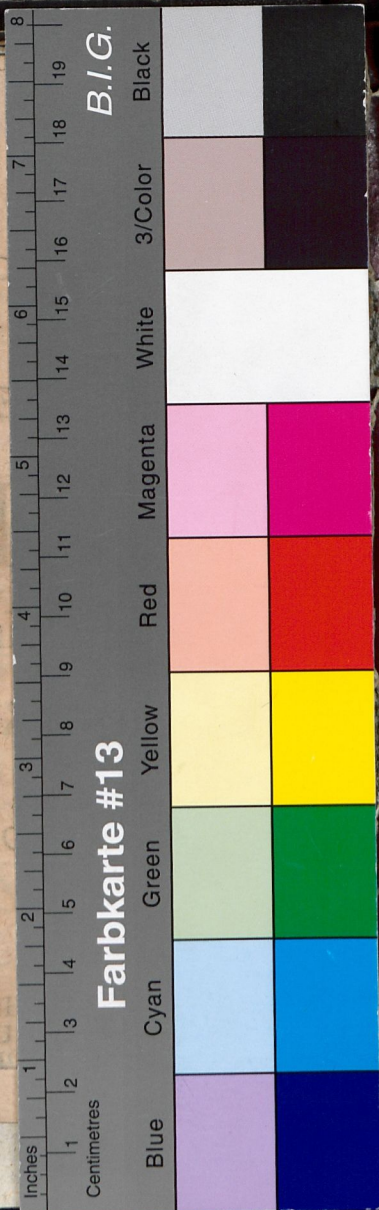
3

A

Sl.

3030

1718, 8a

22

10

Quod DEUS felix faustumque esse jubeat!

DISSERTATIO INAUGURALIS JURIDICA;
DE

JUDICE SPOLIATORE,

QVAM OCCASIONE

Cap. conquirente. 7. X. de Restitut. Spoliator.

IN PERANTIOVA, QVÆ ERFFORDIÆ FLORET,
UNIVERSITATE ELECTORALI,
INDULTU AMPLISSIMI JCTORUM ORDINIS,
SUB PRÆSIDIO

DN. JOHANNIS HENRICI MEIERI,

JCTI,

ET ELECTORAT. HUIJATIS REGIM. CONSILIARII, JUDICII PROVINCIAL
ASSESSORIS PRIMARII, PROFESSOR. PUBL. DECRETALIU, NEC NON
FACULT. JURID. SENIORIS ET P. F. DECANI,

PRO LICENTIA

SUMMOS IN UTROQVE JURE HONORES, PRIVILEGIA
ET IMMUNITATES CONSEQVENDI,

In Auditorio Jctorum Majore,

Horis confvetis,

D. XIII. MART. A. O. R. MDCCXIII.

PUBLICÆ PLACIDÆQVE ERUDITORUM CENSURÆ
Submittet:

ANTONIUS *Bruhni* / LANGEBRUCK. MISNIC.
Advoc. Immatr. Dresd.

ERFORDIÆ,

Stanno JOHANNIS HENRICI GROSCHII,
Academiae Typographi,